

tage deri selv uden Kontrol fra det offentlige. Men der kan naturligvis gaas en Mellemvej. (Afbrydelse.) Det ærede Medlem tror bestandig, det er Fabrikherrene, der ere Skyld i Ulykkerne. Jeg tror det, det først og fremmest kommer an paa, er, at man bygger paa de naturlige Forhold og især ikke springer Forældrene over. Jeg maa fremdeles tillade mig en Bemærkning angaaende Forslaget, nemlig den, at § 1 synes at gøre hele Forslaget omtrent ganske illusorisk. Naar Børnene kunne anvendes i Forældrenes Tjeneste, vil det sige, at ved de store Arbejder, ved Lugning i Roemarkerne, ved Hyrdetjeneste og ved Tærskning o. s. v., ville Forældrene tage Akkorden over for Arbejdsherren, Landbrugeren, eller hvem det nu er; og Børnene blive stilledes ugunstigere end nu. Nu maa Forældrene tage meget væsentligt Hensyn til Børnene, lempe sig efter dem og tale godt til dem, fordi de fortjene disse ikke ganske ubetydelige Beløb, og de maa til Dels lade dem anvende dem til deres eget Bedste, til at skaffe sig Klæder og bedre Mad og deslige. Børnene føle, at de gøre et selvstændigt Arbejde. Men hvis man lægger det hele over i Forældrenes Haand, saaledes at disse leje eller akkordere Børnene ud, blive disse ugunstigere stilledes. Det ærede Medlem for Skjoldlev (J. Nielsen) slog Hovedet paa Sømmet lige over for det ærede Medlem for Kjøbenhavn Amts 2den Valgkreds i hans Omtale af Misbrugene og Fabrikanternes Udbygning af Børnene ved at spørge, hvorledes det hænger sammen, at Børnene tjene godt paa Fabrikkerne men saa alligevel komme sultne og huljuede paa Skolen; om det var Fabrikherrene, der forbød dem at bruge Pengene til Mad og Drikke. Det er dog vistnok en Del af de Forældre, det ærede Medlem i saa rigt Maal repræsenterer, som mene, at de have Ret til at beholde de Penge, Børnene fortjene, og saa lade være at give dem Mad, men give dem Anvisning paa Staten. Jeg haaber ikke, det er saa almindeligt, som det ærede Medlem fremstillede det, thi det taler ikke til Gunst for dem, det ærede Medlem gerne vil gøre sig til Talsmand for og holder af at fremstille som Bærere af alt Arbejde. Jeg haaber, det er Undtagelser, men det er ganske vist, at det af og til finder Sted, men saa er det sandelig Forældrenes Fejl, at Børnene ikke faa den fornødne Mad, naar de have faaet deres Betaling for Arbejdet. Til Slutning vil jeg fuldstændig underskrive, hvad den højtærede Minister udtalte, at man kan spørge for meget, og

at de kommunale Raad sandelig ere overlæssede med alle disse Spørgsmaal. Jeg indser ikke, at man, hvis man bliver ved med paa denne Maade at overlæsse dem med Spørgsmaal — de skulle baade tælle Kreaturer og undersøge baade det ene og det andet — vil kunne undgaa tilsidst at maatte give dem et Tilskud under en eller anden Form. Finansudvalget er jo, som vi vide, rundhaandet; hvorfor skulde det saa ikke ogsaa være lidt barmhjertigt over for Sogneraadene og tilstaa dem lidt til Hjælp til Besvarelsen af alle de Spørgsmaal, der stilles. Det kan maaske en Gang blive nødvendigt.

Formanden (Sofus Høgsbro): Det kan ikke være anderledes, end at man maa kunne imødegaa Paastande, som ere komne frem, men jeg vil dog paa ny bede erindret, at det ikke er Forslagets Enkeltheder, der foreligge.

Ordføreren (Philipsen): Naar jeg skal, som jeg med Glæde gør, rette mig efter Formandens Anvisning, har jeg kun overmaade lidt af føje til mine tidligere Udtalelser. Maa jeg med Hensyn til den ærede sidste Talers allersidste Ord sige, at det netop var det, der laa i mine forrige Udtalelser, at vi maatte være forberedte paa, at hvis vi ville blive ved at spørge i det Omfang, hvori vi ere begyndte — hvad vi ville vedblive at gøre, fordi vi i Fremtiden ikke ville lovgive paa det sociale Omraade uden at vide nøjagtig Besked — maa vi ogsaa være forberedte paa Udgifter, ikke alene til Statistisk Bureau men ogsaa til Indsamling af Oplysninger, idet vi ikke kunne vente, at alt dette Arbejde skal gøres gratis fra de kommunale Myndigheders Side. Jeg ønskede ikke at sige det direkte, men det var ganske vist det, der laa inden for min Tankegang. Over for den højtærede Indenrigsminister skal jeg udtale min Tilfredsstillelse over, at han har forstaaet Flertallets Stilling ganske nøjagtig, og jeg har ikke et Ord at indvende mod nogen af hans Udtalelser ud over det, at det i alt Fald lød noget mindre godt, naar han sagde, at Statistisk Bureau med sædvanlig Velvilje vilde tage sig af denne Sag. Det er jo vore Embedsmænd, og de skulle gøre det Arbejde, der paahviler dem. Er Bureauet ikke i Stand dertil med de Kræfter, der staaar til dets Raadighed, saa er det vor Fejl, at vi have normeret det for knapt. Naar den højtærede Indenrigsminister klagede over, at Skoleautoriteterne ogsaa ville